

ΑΠΟ ΤΗΝ «Ελληνική Σκηνή» της Άννας Συναδινού στο θέατρο «Βρετανία», ή «Μαριάννα Πινέντα» του Φ. Γκάρθια Λόρκα, κατ'εμπειρίαν Τάκη Δραγώνα, με σκηνοθεσία Γ. Τσιώλη, μουσική Χρ. Λεοντή, σκηνικά και κοστούμια Μαριλένας Άραβαντινού.

ΜΕΣΑ σέ δακαοχτώ χρόνια πνευματικής δραστηριότητας της σύντομης ζωής του, ο Γκάρθια Λόρκα κατάρθωσε να δημιουργήσει ένα έργο που τον κρατάει ακόμα στην ψηλότερη στάση των Ισπανών δραματικών ποιητών. Γεννημένος στη Γρανάδα το 1899, γιος ενός πλούσιου γαιοκτήμονα, τέλειωσε το Πανεπιστήμιο στα είκοσι του χρόνια και εγκαταστάθηκε στη Μαδρίτη, γεμάτος ανησυχίες και φτερουγίσματα, με πίκρα στην ψυχή και όραμα τα αιματοσταλάχτα στη φαντασία, με θρησκευτικό μυστικισμό και προσήλωση στη λαϊκή παράδοση, με λυρική μεταρσίωση και λυτρωτική παρόρμηση, μ' αγάπη για τον άνθρωπο αλλά και με πένθιμη μοιραϊότητα.

Μέσα στο κλίμα αυτό είδε τον εαυτό του να μεγαλώνει και να εκφράζεται σαν ποιητής, μουσικός, ζωγράφος και δραματογράφος. Και μέσα στα έργα του απέδωσε τους καμμούς και τις προσδοκίες της ψυχής του για τον εαυτό του και τους άλλους.

Ύστερα από τα πρώτα του τραγούδια ('Εντυπώσεις και Τονία 1918, Πρώτα τραγούδια 1921) και τα πρώτα του θεατρικά έργα (Το Μάτιγμα της Πεταλούδας 1920), αποκτά μίαν αξιοσημείωτη φήμη με την «Μαριάννα Πινέντα» που γράφτηκε το 1925 και πρωτοπαίχθηκε το 1927 με σκηνοθεσία και σκηνικά του Νταλί και με τα τραγούδια του «Ρομανθέρο Χιτάνος» το 1928. Ακολούθησαν άλλα όκτα θεατρικά έργα που τον ανέβασαν από έπιτυχια σ' έπιτυχία, γραμμένα στις ΗΠΑ, την Λατινική Αμερική και την Ισπανία, με τε-

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ «ΒΡΕΤΑΝΙΑ»

«Μαριάννα Πινέντα»

λευταίο του την «Μπερνάντα Άλμπαν». Τώρα μερά με τη μέρα στη Μαδρίτη, δίχως ξεκούραση, γιατί διακόταν να το τελειώσει και να πάει για διακοπές στη Γρανάδα, έκει που γεννήθηκε και αυτός κι η ηρωίδα του Μαριάννα Πινέντα που έκτελεσθηκε για την έλευθερία στην ίδια πόλη σέ ηλικία είκοσιεφτά χρονών (1934) και στήν ίδια ηλικία ο Γκ. Λόρκα έγραψε το έργο που το εμπνεύστηκε από την δραματική της περιπέτεια που μοιραίο ήταν να την ξαναζήσει κι ο ίδιος και να τουφεκισθών την χρονιά εκείνη (1936) στη Γρανάδα κι αυτός για την ιδεολογία της έλευθερίας, από την φασιστική πολιτοφυλακή.

ΔΩΔΕΚΑ χρόνια - από τον καιρό που ιδεολογικά αγωνιζόταν της έλευθερίας και χάρησε μετά τρία χρόνια - ή Μαριάννα Πινέντα ριζώνει μέσα της τον ίδιο αγώνα που την ώθησε στο έκτελεστικό. Κι άλλα δώδεκα χρόνια κράτησε ή ζωή του Γκάρθια Λόρκα από τότε που αυτοπονήθηκε με την ηρωίδα του μέχρι που να πεθάνει (1925 - 1936) για τους ίδιους λόγους, κατά τον ίδιο τρόπο και στήν ίδια πόλη, κατά δέκα χρόνια μεγαλύτερος από την ηλικία της ηρωίδας του.

Οι συμπτώσεις αυτές έξηγούν την υποβολή που άσκησε πάνω του ή ιστορία

της Μαριάννας Πινέντα (αντίστοιχη και πò ηρωική και μαρτυρική ή δικιά μας Λέλα Καραγιάννη) και τον δραματικό λυρισμό που χαρακτηρίζει όλο το έργο, περισσότερο ποιητικό παρά θεατρικό, και κυριαρχημένο τόσο από την παρουσία της ηρωίδας, ώστε να εξαφανίζεται ή δράση των παρεμβαλλομένων προσώπων και γεγονότων (ο πρόδοτης έραστής Σοτομαγιόρ, ο πλατωνικός έραστής Φερνάντο, ο έκβιστοής υποψήφιος Πεντρόζα - πρόσωπα που έξ άλλου είναι άδοξα προς το πραγματικό βίωμα της Μαριάννας Πινέντα). 'Η κυριαρχία πάνω στο έργο του προσώπου της ηρωίδας, δείχνει την κυριαρχία της ηρωίδας πάνω στον συγγραφέα και έξηγει τόσο τον δυναμικό αυθορμητισμό του λόγου, όσο και το αδιάπτωτο ενδιαφέρον του θεατού παρά την έλλειψη ουσιαστικής δράσης.

Η ΑΝΝΑ ΣΥΝΑΔΙΝΟΥ που απέδωσε δημιουργικά την ηρωίδα, θα μπορούσε κανείς να πει πως πραγματοποίησε μίαν ανάλογη ταυτοποίηση που σέ ώριμένες στιγμές έδινε στον θεατή την ψευδαίσθηση ότι βλέπει πάνω στη σκηνή την πραγματική Μαριάννα Πινέντα. 'Από τους άλλους έκτελεστές του έργου, απέδωσε άρτια χαρακτηρησμένα ο Θάνας Κωτσόπουλος (Πεντρόζα) καθώς και ή Εύα Κοταμανίδου ('Ισαβέλλα) και ή Άθηνά Μιχαηλίδου (άδελφή Κάρμεν). Πολύ καλοί επίσης, ή Λουίζα Ποδημάτα (ντόνα Άγκουστιας), ο Μ. Μπαρσάλης (Φερνάντο), οι συναματες Μ. Παλιός, Χρ. Φράγκος κλπ., καθώς και τα δύο παιδιά, Νίκος Σούλης και Τασούλα Άσκη.

Η σκηνοθεσία του Γιάννη Τσιώλη, ή έξαιρετη μετάφραση του Τάκη Δραγώνα, ή συναρπαστική κόπηση της μουσικής του Χρ. Λεοντή και ή αισθητική λιτότητα των σκηνικών της Μαριλένας Άραβαντινού, παρουσίασαν μίαν άμοιβαίαότητα συνεργασίας για την άριότητα του συνόλου.